Memo

0098173986

Aan:	Gemeenteraad
Van:	College B&W
Datum:	14 december 2022
Onderwerp:	Uitstel invoering nieuwe contracten Specialistische Jeugdhulp en Wonen Sociaal Domein Fryslân (SDF)
Bijlage memo:	N.v.t.
N.a.v. toezegging raad d.d.:	N.v.t.

Geachte raad,

Op 24 november 2022 hebben de portefeuillehouders Jeugd van de 18 Friese gemeenten besloten dat de invoering van de nieuwe contracten Specialistische Jeugdhulp en Wonen met een jaar uitgesteld wordt. Het college is van mening dat de continuïteit van goede zorg voor onze kinderen/jeugdigen niet in gevaar mag komen en is daarom van mening dat een zorgvuldige procedure voor de invoering van de nieuwe contracten Specialistische jeugdhulp (SJH) gevolgd moet worden. De nieuwe invoeringsdatum wordt 1 januari 2024. Met deze memo informeren wij u over het waarom van deze beslissing en de gevolgen daarvan, voor zover nu bekend.

Wat ging eraan vooraf
Het SDF verzorgt voor de 18 Friese gemeenten onder meer de aanbesteding voor de inkoop van de regionale Specialistische Jeugdhulp en Wonen (SJH en Wonen). Van rechtswege liepen de huidige contracten regionale SJH en Wonen op 31 december 2021 af. SDF is daarom eind 2020 begonnen met de voorbereidingen voor de aanbesteding van de inkoop regionale SJH en Wonen. In 2021 is de formele aanbesteding gestart met de publicatie van de inkoopdocumenten in april 2021. Doel was om op 1 januari 2022 nieuwe contracten met de aanbieders van regionale SJH en Wonen af te kunnen sluiten.

Tegen onderdelen van bovengenoemde aanbesteding voor de inkoop regionale SJH en Wonen zijn bezwaren ingediend door enkele aanbieders, gevolgd door een kort geding bij de Rechtbank Leeuwarden. Op grond van de uitspraak van de rechter op 15 september 2021 is op 21 september 2021 besloten om, in het belang van een goede jeugdhulp, gevolg te geven aan de uitspraak van de rechter en is de aanbesteding voor de inkoop regionale SJH ingetrokken. Daarom is in van april tot september 2022 een nieuwe aanbesteding voor SJH uitgevoerd, waarin de ervaringen van de eerdere aanbesteding zijn verwerkt.

Echter, ook deze aanbesteding van specialistische jeugdhulp en de voorlopige gunning hebben geleid tot veel vragen en bezwaarschriften. De afhandeling van die bezwaren is gebonden aan allerlei juridische regels en moet zorgvuldig gebeuren. Bovendien is ook een aantal kort gedingen aangespannen. De looptijd en uitkomst daarvan is nog ongewis. In samenspraak met de SDF is besloten om een werkgroep in te stellen. Deze werkgroep heeft een analyse gemaakt van de ontstane situatie en mogelijke scenario's voor het vervolg opgesteld, rekening houdend met alle onzekerheden die er nog zijn.

Op basis van bovenstaande hebben op 24 november 2022 de portefeuillehouders Jeugd het besluit genomen om de invoering van de nieuwe contracten SJH en Wonen uit te stellen met 1 jaar tot 1 januari 2024.

Toelichting op het proces vanaf september 2022
Op 9 september 2022 is het eerste deel van het proces van de aanbesteding voor de inkoop regionale SJH afgerond met de voorlopige gunning. Vanaf dat moment hebben de aanbieders die hadden ingeschreven twintig kalenderdagen de tijd om een bezwaar in te dienen. In eerste aanleg zijn vijftig bezwaren binnengekomen (uiteindelijk zijn er zesenvijftig bezwaren ingediend). De afhandeling van de bezwaarschriften is een proces van hoor- en wederhoor, eventueel verduidelijkende vragen en beantwoording via een schriftelijk proces en daarna schriftelijke reacties richting bezwaar makende aanbieders. Een zorgvuldige afhandeling van de bezwaren vraagt veel tijd en elke jeugdhulpaanbieder dient een gelijke gelegenheid geboden te worden om bezwaren in te dienen (rechtsbeschermingstermijn). Bovengenoemde heeft tot tweemaal toe geleid tot verlenging van de rechtsbeschermingstermijn tot uiteindelijk 30 november 2022.

Daarnaast heeft een aantal aanbieders een kort geding aangespannen. Het eerste kort geding is voor 19 december 2022 door de Rechtbank gepland. De rechter heeft veertien dagen om tot een uitspraak te komen. Van de behandeling van de overige kort gedingen zijn nog geen data bekend. De verwachting is dat de behandeling van alle kort gedingen uiterlijk in april 2023 is afgerond.

In november 2022 heeft SDF in samenspraak met de 18 Friese gemeenten besloten om een werkgroep in te stellen. Deze werkgroep heeft een analyse gemaakt van de ontstane situatie en mogelijke scenario's voor het vervolg opgesteld, rekening houdend met alle onzekerheden die er nog zijn. Op basis daarvan is geconcludeerd dat, gelet op de noodzaak van een zorgvuldige implementatie zowel bij gemeenten als aanbieders, de invoeringsdatum voor de nieuwe contracten op 1 januari 2023 niet haalbaar is en de invoeringsdatum voor de nieuwe contracten op 1 juli 2023 uiterst onzeker is.

Hoewel de gunning voor Wonen reeds is afgerond wordt ook de ingangsdatum van de nieuwe contracten voor Wonen 1 januari 2024. Dat heeft te maken met het feit dat Wonen en SJH zodanig verweven zijn dat een gescheiden ingangsdatum van de nieuwe contracten niet mogelijk is.

Consequenties
Door de invoeringstermijn van de nieuwe contracten uit te stellen tot 1 januari 2024 worden in 2023 belangrijke doelstellingen niet behaald:

- De aanscherping van de reikwijdte van de jeugdhulp. Ook landelijk is het voornemen om de reikwijdte aan te scherpen. De inzet is om meer te normaliseren en minder te medicaliseren. In de aanbesteding Specialistische Jeugdhulp/Wonen 2022 is opgenomen dat de zogenoemde vormen van complementaire ondersteuning (lichte vormen van hulp) niet meer tot de reikwijdte van specialistische jeugdhulp worden gerekend door de 18 Friese gemeenten. Dat doel wordt in 2023 niet gehaald.
- Voor respectievelijk 'wonen in Friesland' en specialistische jeugdhulp zou een strenger toelatingsbeleid en een betere kwaliteitstoetsing ingevoerd gaan worden. Met name m.b.t. de functie-eisen voor uitvoerend hulpverleners zijn de eisen strenger naarmate de intensiteit van de geboden hulp (en daarmee de prijs van een traject) toeneemt. Een aantal jeugdhulpaanbieders zou vanwege die hogere inschrijf-eisen in het nieuwe systeem niet voor alle vormen van specialistische jeugdhulp ('profielen') een contract meer krijgen. Omdat de ingangsdatum van de nieuwe contracten nu 1 januari 2024 wordt, gelden in 2023 de huidige afspraken. Ook in het huidige systeem kan de zorg worden geboden die nodig is.
- De splitsing tussen voorzieningen waar jeugdigen 24 uur per dag en soms de hele week verblijven en inzet van specialistische jeugdhulp – die niet perse gekoppeld behoeft te zijn aan 24 uurs verblijf buiten het gezin- kan nog niet worden gemaakt.

In de komende periode overlegt SDF met de huidige aanbieders over de verlenging van de huidige contracten voor een periode van 1 jaar. Daarnaast stelt SDF een overzicht op van de gevolgen van dit besluit, inclusief mogelijke financiële gevolgen voor 2023. Zodra dit overzicht er is zullen wij u hierover informeren.

Als gemeente staan wij achter de strengere selectie van aanbieders door SDF, de aangescherpte kwaliteitseisen die per profiel worden gesteld en de afbakening van in de specialistische jeugdhulp en constateren we dat dit aansluit bij de uitgangspunten en doelstellingen van de Hervormingsagenda.

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben. Wij houden u op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen zodra deze ons bekend zijn.